

КИЇВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ АРХІТЕКТУРИ, БУДІВНИЦТВА ТА УПРАВЛІННЯ

Циклова комісія Управління та адміністрування

(Назва циклової комісії)

Відділення Управління та адміністрування

(Назва відділення)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора
з навчальної роботи

 Тетяна КОСА

« 30 » 08 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ

(Назва навчальної дисципліни)

Галузь знань **07 Управління та адміністрування**

Спеціальність **072 Фінанси, банківська справа та страхування**

Освітньо – професійна програма **Оціночна діяльність**

Освітньо – професійна програма **Фінанси і кредит**

Освітньо – професійний ступінь **фаховий молодший бакалавр**

Робоча програма навчальної дисципліни «Економічна теорія» для здобувачів фахової передвищої освіти освітньо-професійного ступеня фаховий молодший бакалавр.

Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»

Спеціальність 072 Фінанси, банківська справа та страхування

Освітньо-професійна програма Оціночна діяльність

Освітньо-професійна програма Фінанси і кредит

Робочу програму навчальної дисципліни уклали: Джікія Л.Д., фахівець.

Робочу програму навчальної дисципліни «Економічна теорія»:

Розглянуто та схвалено на засіданні циклової комісії Управління та адміністрування

Протокол № 2 від «26» серпня 2024 року

Голова циклової комісії _____ Вікторія ЦИРЮК

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми _____ Яна ГРИНЧІЙ
«24» серпня 2024 року

Розглянуто

Методист коледжу _____ Ірина ТИМОШЕНКО
«24» серпня 2024 року

Схвалено методичною радою коледжу

Протокол № 1 від «28» ос 2024 року

Голова методичної ради _____ Тетяна КОСА

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва навчальної дисципліни	Економічна теорія
Статус	Обов'язкова освітня компонента ОПП, що формує загальні компетентності
Форма навчання	денна
Мова викладання	українська
Кількість кредитів ЄКТС/ годин	3,0/90
Індивідуальне завдання (курсний проект, курсова робота)	не передбачено
Форма контролю	<u>Екзамен</u>

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою навчальної дисципліни «Економічна теорія» є – комплексне вивчення економічних відносин як форми суспільного виробництва, ґрунтовне пізнання проблем ефективного використання суспільством обмежених виробничих ресурсів і шляхів досягнення максимальних кінцевих результатів щодо задоволення людських проблем, які невпинно зростають.

Завдання навчальної дисципліни «Економічна теорія» полягає в тому, щоб сформувати у майбутніх спеціалістів з оцінки нове економічне мислення, яке адекватне ринковим відносинам; набути практичних навичок аналізувати реальні економічні процеси і приймати обґрунтовані рішення з приводу економічних проблем, пов'язаних з їх майбутньою практичною діяльністю та вміти використовувати в господарській діяльності.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних **компетентностей**:

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 9. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

СК 3. Розуміння особливостей функціонування сучасної національної і світової фінансових систем та їх структури.

У результаті вивчення навчальної дисципліни формуються результати навчання відповідно до **ОПП**:

РН 03. Знати економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, що існують між фінансовими процесами та економічними явищами.

РН 08. Здійснювати пошук, відбір та опрацювання інформації з різних джерел у процесі професійної діяльності.

РН 15. Виявляти навички самостійної роботи та роботи в команді, демонструвати гнучке мислення, відкритість до нових знань.

Очікувані результати навчання:

Тема 1. Загальні основи економічної теорії

- розуміти і усвідомлювати місце і значення економічної теорії в системі економічних наук;
- демонструвати знання відмінностей від предмета політичної економії;
- користуватися нормативно-правовими актами і науковою літературою з теми;
- вести дискусію з питань особливості зародження та формування економічної теорії в Україні.

Тема 2. Економічні потреби та їх класифікація

- демонструвати розуміння економічних потреб індивіда;
- володіти знаннями та навиками класифікації економічних потреб, розуміти сутність продукту як результату втілення факторів суспільного виробництва;
- використовувати економічну термінологію та знання суті економічних законів.

Тема 3. Економічні відносини власності

- використовувати теоретичні, організаційні та методичні засади для порівняльної характеристики різних типів економічних систем;
- володіти знаннями та практичними навичками і вміннями щодо структури і порядку формування видів і форм власності;
- володіти знаннями з питань роздержавлення та приватизації.

Тема 4. Сутність грошей та їх еволюція

- демонструвати розуміння причини та механізму еволюції форм грошей;
- вміти відрізнити повноцінні гроші від неповноцінних;
- демонструвати зв'язок грошей з іншими економічними категоріями;
- розуміти сферу використання і порядок проведення готівкових і безготівкових розрахунків.

Тема 5. Сутність грошової системи, її призначення та місце в економічній системі України

- демонструвати знання сутності грошової системи та її складових елементів;
- володіти знаннями із методики регулювання грошового обороту;
- демонструвати розуміння інструментів грошово-кредитного регулювання.

Тема 6. Сутність ринку. Ринкова інфраструктура в Україні

- володіти знаннями та навиками класифікації попиту, пропозиції та ціни;
- демонструвати розуміння особливостей здійснення операцій банківськими та небанківськими фінансовими установами;
- володіти знаннями з проведення операцій на ринку цінних паперів.

Тема 7. Попит і пропозиція в ринковій економіці

- володіти знаннями механізму формування пропозиції грошей та факторів впливу;
- демонструвати знання графічної моделі грошового ринку, рівноваги та проценту;
- обґрунтування власної думки щодо впливу бюджетного дефіциту на балансування заощаджень та інвестицій.

Тема 8. Підприємництво: суть, умови функціонування та економічні форми організації

- володіти знаннями механізму формування підприємницької ідеї для втілення власної справи;
- демонструвати знання законодавства та основних нормативно-правових документів реєстрації бізнесу, розміру та видів підприємств, систем оподаткування;
- обґрунтування власної позиції щодо впливу іноземних інвесторів на формування та інтеграцію великих і малих підприємств.

Тема 9. Капітал та витрати виробництва

- володіти знаннями механізму формування капіталу підприємства, основного та оборотного капіталу, зношення та амортизації;
- демонструвати знання структури та особливостей формування торговельного прибутку, позичкового капіталу та проценту.

Тема 10. Національне виробництво і відтворення

- демонструвати розуміння сутності виробництва, матеріального та

нематеріального виробництва;

- вміти демонструвати знання економічних та соціальних показників ефективності виробництва;
- демонструвати зв'язок виробітку та продуктивності праці, фондівіддачі та фондомісткості.

Тема 11. Фінанси в системі економічних відносин

- використовувати теоретичні, організаційні та методичні засади для характеристики різних категорій фінансів;
- демонструвати знання законодавства та основних нормативно-правових документів щодо формування державної фінансової системи;
- володіти знаннями з питань державних витрат та дефіциту бюджету.

Тема 12. Кредитна система та кредитні гроші

- демонструвати розуміння необхідності кредиту та формування кредитних відносин;
- володіти знаннями та навиками класифікації форм та видів кредиту;
- обґрунтування власної позиції щодо впливу іноземних кредиторів на розвиток кредитної системи України.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Загальні основи економічної теорії

Предмет та функції економічної теорії. Методи економічного дослідження та їх класифікація. Загальнонаукові та специфічні методи економічного дослідження. Пізнання та використання економічних законів.

Економічні закони та економічні категорії. Економічна теорія та економічна політика. Етапи становлення і розвиток економічної науки. Еволюція поглядів на предмет економічної теорії. Єдність економічної теорії, економічної політики та господарської практики.

Завдання економічної теорії та економічної політики в перехідній економіці України. Розвиток економічної думки в Україні.

Тема 2. Економічні потреби та їх класифікація

Економічні потреби та їх класифікація. Закон зростання потреб. Економічні потреби. Споживчі блага. Закон спадної граничної корисності.

Виробництво. Сутність, структура та фактори суспільного виробництва. Виробничі ресурси та проблема економічного вибору. Обмеженість ресурсів та проблема економічного вибору. Межа виробничих можливостей.

Продукт як результат втілення факторів суспільного виробництва. Необхідний і додатковий продукт.

Ефективність використання факторів суспільного виробництва. Закон спадної продуктивності факторів виробництва.

Економічне зростання та його особливості на сучасному етапі.

Тема 3. Економічні відносини власності

Сутність економічної системи. Еволюція і типи економічних систем: економічна система ринкової економіки; планова (адміністративно-командна) система; змішана економіка розвинутих країн. Економічна система сучасної України. Порівняльна характеристика ринкової та планової (адміністративно-командної) економічних систем.

Економічний зміст власності. Типи, види і форми власності. Сутність власності як економічної категорії. Право власності. Типи, види і форми власності.

Трансформація власності в умовах переходу України до моделі ринкової економіки. Роздержавлення та приватизація економіки. Власність в умовах сучасної України.

Тема 4. Сутність грошей та їх еволюція

Походження грошей. Раціоналістична та еволюційна концепції походження грошей. Поява грошей як об'єктивний наслідок розвитку товарного виробництва та обміну. Роль держави у творенні грошей. Форми грошей та їх еволюція. Причини та механізм еволюції форм грошей від звичайних товарів першої необхідності до благородних металів. Причини та механізм демонетизації золота.

Сутність грошей. Гроші як загальний еквівалент і абсолютно ліквідний актив. Гроші як особливий товар, особливості мінової і споживчої вартості грошей як товару. Конкретна і загально споживча вартість грошового товару, формування протиріччя між ними і вирішення його в неповноцінних грошах. Протиріччя між реальною і номінальною вартістю грошей і його вирішення в неповноцінних грошах. Гроші як форма суспільних відносин. Гроші як гроші і гроші як капітал. Зв'язок грошей з іншими економічними категоріями.

Тема 5. Сутність грошової системи, її призначення та місце в економічній системі України

Сутність грошової системи, її призначення та місце в економічній системі України. Елементи грошової системи.

Основні типи грошових систем та їх еволюція. Системи металевого і кредитного обігу. Створення і розвиток грошової системи України. Необхідність створення грошової системи України. Особливості процесу запровадження національної валюти в Україні.

Державне регулювання грошового обороту, як головне призначення грошової системи. Центральний банк як орган державного регулювання грошової сфери.

Методи регулювання - методи прямого впливу і методи опосередкованого впливу. Фіскально-бюджетна та грошово-кредитна

політика в системі державного регулювання економіки. Емісійний доход і монетизація бюджетного дефіциту.

Грошово-кредитна політика центрального банку - суть, типи, стратегічні цілі, проміжні та тактичні задачі. Інструменти грошово-кредитного регулювання. Проблема монетизації ВВП в Україні.

Тема 6. Сутність ринку. Ринкова інфраструктура в Україні

Сутність грошового ринку. Гроші як об'єкт купівлі-продажу. Суб'єкт та інструменти грошового ринку. Особливості прояву на грошовому ринку основних ринкових ознак - попиту, пропозиції та ціни.

Інституційна модель грошового ринку. Сектори прямого і опосередкованого фінансування. Потоки та суб'єкти в обох секторах грошового ринку. Банки і небанківські фінансово-кредитні структури як фінансові посередники грошового ринку.

Структура грошового ринку. Критерії класифікації. Ринок грошей і ринок капіталів. Ринок цінних паперів та валютний ринок як складові грошового ринку.

Тема 7. Попит і пропозиція в ринковій економіці

Суть та форми прояву попиту на гроші. Фактори, що визначають зміну попиту на гроші. Пропозиція грошей. Суть та механізм формування пропозиції грошей. Фактори, що визначають зміну пропозиції грошей.

Графічна модель грошового ринку. Рівновага на грошовому ринку та процент. Фактори, що визначають рівновагу грошового ринку.

Заощадження та інвестиції в механізмі грошового ринку. Заощадження населення як єдине джерело і верхня межа чистих інвестицій. Проблема трансформації заощаджень в інвестиції. Вплив процентної ставки на заощадження та інвестиції населення. Вплив бюджетного дефіциту на балансування заощаджень та інвестицій

Тема 8. Підприємництво: суть, умови функціонування та економічні форми організації

Підприємство як суб'єкт ринкової економіки. Цілі та функції підприємства. Види підприємств. Малий та великий бізнес. Розмір підприємства та фактори, що його визначають. Необхідність поєднання малого та великого бізнесу.

Підприємництво в Україні. Законодавство України про підприємство і підприємництво – Господарський кодекс України.

Фермерські господарства, їх економічна суть і значення. Кооперація та фермерство в Україні. Колективні сільськогосподарські підприємства.

Державне підприємство у ринковій економіці. Державні підприємства в умовах переходу України до ринкової економіки.

Форми спільного міжнародного підприємництва. Спільні підприємства: особливості створення та функціонування в Україні.

Основні форми інтеграційної підтримки підприємництва. Сфери і форми інтеграції великих і малих підприємств.

Тема 9. Капітал та витрати виробництва

Сутність промислового капіталу, стадії його руху та функціональні форми. Структура капіталу, його поділ на основний та оборотний. Показники ефективності його використання.

Капітал підприємства. Кругообіг промислового капіталу та його функціональні форми. Оборот капіталу. Основний та оборотний капітал. Зношення основного капіталу. Амортизація.

Сутність та роль торговельного та позичкового капіталу, що функціонують в сфері обігу. Основні функції та механізм діяльності товарних і фондових бірж. Структура та особливості кредитно - банківської системи сучасної України.

Торговельний капітал. Торговельний прибуток. Форми торгівля. Товарна біржа. Позичковий капіталу. Позичковий процент. Норма позичкового

проценту. Кредитно-банківська система як сфера руху позичкового капіталу. Акціонерно-корпоративний капітал. Акції. Курс акцій. Фондова біржа.

Тема 10. Національне виробництво і відтворення

Сутність виробництва. Процес праці та його основні моменти. Основна мета, фактори та ресурси суспільного виробництва. Матеріальне та нематеріальне виробництво, їх взаємозв'язок.

Обмеженість ресурсів та проблема економічного вибору. Межа виробничих можливостей.

Ефективність виробництва, її сутність, економічні та соціальні показники. Форми організації суспільного виробництва: натуральне і товарне.

Суть, умови виникнення та розвитку товарного виробництва. Просте та капіталістичне товарне виробництво. Товар та його властивості. Величина вартості товару. Теорії вартості.

Закон вартості. Сутність натуральної форми організації виробництва. Становлення і розвиток трудової теорії вартості. Механізм дії закону вартості.

Необхідний і додатковий продукт. Валовий сукупний продукт. Валовий національний продукт. Валовий внутрішній продукт. Соціальна і економічна ефективність виробництва. Продуктивність праці. Фондовіддача. Фондомісткість. Матеріаловіддача. Матеріаломісткість. Економічне зростання. Екстенсивний та інтенсивний тип економічного зростання.

Тема 11. Фінанси в системі економічних відносин

Еволюція фінансів як об'єктивної економічної категорії. Фінансова система. Нормативно-правове забезпечення фінансового механізму. Суб'єкти фінансової діяльності. Фінансове планування. Оперативне управління. Фінансовий контроль. Фінансове забезпечення. Сфери і ланки фінансової системи. Державні фінанси. Бюджетна система. Державний та зведений бюджет. Державний кредит. Фінанси державних та муніципальних підприємств. Місцеві бюджети. Державні цільові фонди.

Фінанси недержавних підприємств і установ. Фінанси домогосподарств. Фінанси закордонних осіб. Форми і методи фінансової діяльності. Класифікація фінансових послуг. Лізинг та факторинг.

Фінансовий ринок як специфічна сфера фінансової системи. Фінансова політика держави. Фінансова тактика та стратегія. Фінансові норми та нормативи. Фінансові санкції. Система управління фінансами країни.

Тема 12. Кредитна система та кредитні гроші

Необхідність кредиту. Загальні передумови формування кредитних відносин. Економічні чинники розвитку кредиту та особливості прояву їх у різних галузях народного господарства.

Сутність кредиту. Кредит як форма руху вартості на зворотній основі. Еволюція кредиту в міру розвитку суспільного виробництва. Кредит як форма суспільних відносин. Об'єкти та суб'єкти кредиту. Позичковий капітал та кредит. Зв'язок кредиту з іншими економічними категоріями. Теоретичні концепції кредиту.

Стадії та закономірності руху кредиту. Кругообіг капіталу і виділення стадій руху кредиту. Закономірності руху кредиту на мікро- і- макрорівнях. Принципи кредитування. Форми та види кредиту. Критерії класифікації кредиту. Форми кредиту, переваги та недоліки кожної з форм. Види кредиту, критерії їх класифікації.

Характеристика окремих видів кредиту: банківського, державного, комерційного, міжнародного, споживчого. Банківський кредит як переважний вид кредиту.

Функції кредиту, їх сутність та призначення. Економічні межі кредиту. Поняття меж кредиту, причини та наслідки їх порушення. Кредитні відносини та інфляція. Взаємозв'язок кредиту і грошей. Перспективи розвитку кредитної системи в Україні.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Денна форма навчання

№ заняття	Назви тем	Кількість годин										Рекомендовані джерела інформації	
		Денна форма навчання											
		усього	у тому числі					самостійна робота					
лекції	практичні		лабораторні	семінарські	робота								
1	2	3	4	5	6	7	8						9
II рік навчання, III семестр													
	Тема 1. Загальні основи економічної теорії	6	2	-	-	-	4						
1	1.1 Предмет економічної теорії, методи пізнання економічних процесів і явищ	2	2	-	-	-	-	(O 1), с 7-8; (O 2), с 10-14; (O 5), с 13-39					
	1.2 Етапи становлення і розвиток економічної науки. Еволюція поглядів на предмет економічної теорії	4	-	-	-	-	4	(O 1), с 8-10; (O 2), с 6-9; (O 4), с 45-57;					
	Тема 2. Економічні потреби та їх класифікація	6	2	-	-	-	4						
2	2.1. Економічні потреби суспільства. Економічні інтереси	2	2	-	-	-	-	(O 1), с 9; (O 2), с 20-22; (O 4), с 25-27;					
	2.2 Взаємозв'язок між потребами та виробництвом як основа економічного розвитку	4	-	-	-	-	4	(O 2), с 23-25; (O 4), с 25-27;					
	Тема 3. Економічні відносини власності	8	2	-	-	-	6						
3	3.1 Економічна система, її сутність, цілі і основні структурні елементи	2	2	-	-	-	-	(O 1), с 14-16; (O 5), с 119-131;					

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	3.2 Зміст роздержавлення та приватизації економіки України	6	-	-	-	-	6	(О 1), с 17-18; (О 5), с 119-131;
	Тема 4. Сутність грошей та їх еволюція	6	2	-	-	-	4	
4	4.1 Виникнення та сутність грошей	2	2	-	-	-	-	(О 1), с 29-32; (О 2), с 36-38; (О 5), с 138-143;
	4.2 Валютні курси та конвертованість грошей. Види конвертованості	4	-	-	-	-	4	(О 5), с 138-143;
	Тема 5. Сутність грошової системи, її призначення та місце в економічній системі України	6	2	-	-	-	4	
5	5.1 Грошова система	2	2	-	-	-	-	(Д 6), с 136-154
	5.2 Державне регулювання грошового обігу	4	-	-	-	-	4	(Д 6, с 136-154;
	Тема 6. Сутність ринку. Ринкова інфраструктура в Україні	6	2	-	-	-	4	
6	6.1 Поняття ринку та його характерні риси	2	2	-	-	-	-	(О 1), с 35-39; (О 2), с 42-44;
	6.2 Заощадження та інвестиції в механізмі грошового ринку	4	-	-	-	-	4	(Д 6), с 158-177; (Д 6), с 185-195;
	Тема 7. Попит і пропозиція в ринковій економіці	8	2	-	-	2	4	
7	7.1 Попит і пропозиція та фактори, що їх визначають	2	2	-	-	-	-	(О 5), с 147-152;
8	7.2 Формування та розвиток грошової системи України	2	-	-	-	2	-	(О 4), с 187-189;
	7.3 Роль банків у пропозиції грошей	4	-	-	-	-	4	(О 5), с 147-152;
	Тема 8. Підприємство: суть, умови функціонування та економічні форми організації	8	2	-	-	2	4	
9	8.1 Підприємство в ринковій економіці	2	2	-	-	-	-	(О 1), с 44 - 48; (О 2), с 54-61; (О 5), с 197-216
10	8.2 Управління підприємством, менеджмент, маркетингова діяльність	2	-	-	-	2	-	(О 5), с 197-216;
	8.3 Малий та великий бізнес, необхідність їх поєднання	4	-	-	-	-	4	(О 5), с 197-216; (Д 5)

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Тема 9. Капітал та вигоди виробництва	6	2	-	-	-	4	
11	9.1 Капітал як економічна категорія товарного виробництва	2	2	-	-	-	-	(О 2), с 64-69; (О 4), с 118-138;
	9.2 Аналіз вигад підприємства та їх класифікація	4	-	-	-	-	4	(О 4), с 118-138; (Д 5)
	Тема 10. Національне виробництво і відтворення	6	2	-	-	-	4	
12	10.1 Суть, умови виникнення та розвитку товарного виробництва	2	2	-	-	-	-	(О 1), с 21-25; (О 2), с 17-19; (О 5), с 220-227;
	10.2 Класифікація засобів виробництва	4	-	-	-	-	4	(О 2), с 15-16; (О 5), с 220-227
	Тема 11. Фінанси в системі економічних відносин	6	2	-	-	-	4	
13	11.1 Фінансова система	2	2	-	-	-	-	(О 1), с 54-61; (О 2), с 98-102; (О 5), с 391-400
	11.2 Особливості розвитку фінансової системи України на сучасному етапі розвитку	4	-	-	-	-	4	(О 2), с 86-87; (О 4), с 222-231; (Д 6)
	Тема 12. Кредитна система та кредитні гроші	8	2	-	-	2	4	
14	12.1 Кредитна система	2	2	-	-	-	-	(О 2), с 102-104; (О 5), с 400-405; (Д 6)
15	12.2 Національна економіка як єдине ціле	2	-	-	-	2	-	(О 5), с 400-405
	12.3 Роль кредиту в розвитку економіки	4	-	-	-	-	4	(О 5), с 400-405; (Д 6)
	Усього годин	80	24	-	-	6	50	
	Консультація	2						
	Екзамен	8						
	Разом годин за курс			90				

5. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

1. Виникнення та розвиток економічної теорії
2. Основні напрямки, школи і течії в політичній економії.
3. Предмет і метод економічної теорії
4. Функції економічної теорії
5. Економічні закони і категорії
6. Виробництво, фактори виробництва
7. Економічні потреби
8. Економічні інтереси
9. Суспільне виробництво, його сфери
10. Форми суспільного продукту.
11. ВВП та методи його розрахунку.
12. Економічна система та її елементи
13. Суспільний поділ праці, форми суспільного поділу праці
14. Суспільний спосіб виробництва
15. Типи та критерії класифікації економічних систем
16. Власність: об'єкти, суб'єкти та форми.
17. Класифікація власності
18. Роздержавлення та приватизація власності
19. Натуральне виробництво, його суть, мета та риси
20. Товарне виробництво, його характеристика
21. Товар та його властивості
22. Виникнення та розвиток грошових відносин
23. Суть та функції грошей
24. Закон грошового обігу
25. Інфляція, її види
26. Причини та наслідки інфляції
27. Закон вартості. Його функції
28. Перетворення грошей в капітал

29. Робоча сила як товар. Властивості товару «Робоча сила»
30. Процес створення вартості і додаткової вартості. Норма додаткової вартості
31. Необхідний та додатковий робочий час
32. Нагромадження капіталу. Просте та розширене відтворення. Концентрація та централізація.
33. Суть та функції заробітної плати
34. Форми та системи заробітної плати
35. Номінальна і реальна заробітна плата.
36. Споживчий кошик.
37. Витрати виробництва, їх сутність і види
38. Прибуток. Норма і маса прибутку
39. Середня норма прибутку й утворення ціни виробництва
40. Теорії прибутку
41. Точка беззбитковості
42. Ринок, його суб'єкти, об'єкти та види
43. Попит, закон попиту
44. Пропозиція, закон пропозиції
45. Параметри рівноваги, та їх знаходження
46. Еластичність попиту і пропозиції
47. Монополія, її риси та види
48. Конкуренція, її суть і форми
49. Шляхи утворення монополій
50. Необхідність і методи антимонопольного регулювання

6. ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ ТА МЕТОДИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Технології навчання:

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- практичний метод (семінарські заняття, виконання тестових завдань);
- робота з навчально-методичною літературою (тезування, складання реферату);
- відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (презентації, он-лайн-конференції);
- самостійна робота (відповіді на питання в письмовій формі).

Методи оцінювання:

- усне або письмове опитування;
- тестування;
- реферати;
- захист семінарських та самостійних робіт;
- екзамен.

7. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

7.1 Шкала оцінювання результатів навчання за національною системою:

Національна шкала	Теоретична підготовка	Практичні уміння та навички
«Відмінно»	Здобувач має глибокі, міцні, систематичні знання всіх положень теорії, може вільно сформулювати закони, положення та принципи, використовує здобуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях, здатний вирішувати проблемні питання. Відповідь вирізняється точністю формулювань, логікою, демонструє достатній рівень узагальнення знань	Здобувач самостійно розв'язує типові задачі різними способами, здатний проаналізувати та узагальнити отриманий результат. При виконанні практичних завдань студент дотримується усіх вимог, передбачених програмою курсу, його дії вирізняються раціональністю, вмінням оцінювати помилки й аналізувати результати
«Добре»	Здобувач знає і може самостійно сформулювати основні закони та принципи, навести приклади, але не завжди може довести їх самостійно, застосовувати знання в стандартних ситуаціях, його відповідь логічна, але розуміння не є узагальненим	Здобувач самостійно розв'язує типові завдання, володіє базовими навичками з виконання практичних завдань, може самостійно скласти обрати метод реалізації, але не завжди здатний провести аналіз і узагальнення результату
«Задовільно»	Здобувач відтворює основні поняття і визначення курсу, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними, може сформулювати за допомогою викладача основні положення теорії, допускає помилки, які повною мірою самостійно виправити не може	Здобувач може розв'язати найпростіші типові завдання за зразком, виявляє здатність виконувати елементарний аналіз операцій, але не спроможний самостійно визначити метод розв'язання задачі. Може робити висновки, але не розуміє достатньою мірою мету роботи
«Незадовільно»	Відповідь здобувача при відтворенні навчального матеріалу елементарна, фрагментарна, у відповіді цілком відсутня самостійність. Здобувач знайомий лише з деякими поняттями та визначеннями курсу	Здобувач знає умовні позначення та вміє розрізняти основні поняття, виконувати найпростіші облікові записи. Здобувач може використовувати законодавчі положення, але не може самостійно виконати облікову роботу і зробити висновки

7.2 Шкала оцінювання результатів навчання за системою ЄКТС:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
74-81		C	Добре (в цілому правильне виконання з певною кількістю недоліків)
64-73	задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-63		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ:

Основні джерела інформації:

1. Електронний навчальний посібник до вивчення курсу навчальної дисципліни «Основи економічної теорії». Львів. 2023. 119 с.
2. Навчально-методичний посібник з курсу «Економічна теорія: політекономія» для студентів денної та заочної форм навчання / Укл. У.В. Ящишина, О.П. Свідер. Кам'янець-Подільський: К-ПНУ ім. І. Огієнка, 2022. 128 с.
3. Економічна теорія: навчальний посібник. Укл. М.І. Колосінська, С.І. Белей, С.В. Бойда. Чернівці: Чернівець. нац. Унів-т., 2021. 200 с.
4. Економічна теорія. Підручник. За ред. Н.П. Мацелюх., Л.М. Касьяненко., І.А. Максименко. – Ірпінь: Університет ДФС України, 2019.
5. Економічна теорія. Підручник. За ред. М. Соколова., М. Горпача., В. Гущенко – К.: ЦУЛ, 2019.

Допоміжні джерела інформації:

1. Податковий кодекс України: редакція від 01.08.2024. Верховна Рада України. Офіц. вид. Відомості Верховної Ради (ВВР), 2011, № 13-14, № 15-16, № 17, ст. 112. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>
2. Про банки і банківську діяльність: Закон України: станом на 03.09.2024, підстава 3257-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text>
3. Про валюту і валютні цінності: Закон України: станом на 01.07.2024, підстава 3706-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19#Text>
4. Про Національний банк України: Закон України від 20 травня 1999 р. № 679-XIV: станом на 19.04.2024, підстава 3624-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14#Text>
5. Економічна теорія: Політекономія: Підручник / За ред. В.Д. Базилевича. – 6-те вид., перероб. і доп. – К.: Знання – Прес, 2007. – Розд. IV.

6. Економічна теорія: Підручник. За ред. С.В. Мочерного. – К.: Академія , 2001.

Інформаційні ресурси:

1. Офіційний веб-портал парламенту України: URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
2. Державна науково-технічна бібліотека України: м. Київ, вул. В. Антоновича, 180. Веб-сайт: www.gntb.gov.ua
3. Сервер Верховної Ради України: <http://www.rada.gov.ua/>
4. НБУ <http://www.bank.gov.ua/>
5. Сайт ЛІГА-ЗАКОН: <http://www.liga.net>
6. Нормативні акти України: <http://www.nau.kiev.ua>
7. EconBiz. URL: <https://www.econbiz.de/>
8. Economics E-journal. URL: <http://www.economics-ejournal.org/>
9. Наукова періодика України // Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
10. World Wide Science. URL: <https://worldwidescience.org/>

9. ЗМІНИ ТА ДОПОВНЕННЯ

Навчальний рік	Зміст внесених змін та доповнень	Номер протоколу засідання циклової комісії	Підпис голови циклової комісії